

Digitala hjälpmedel i samverkan

Erfarenhetsutbyte pilottest digital tillsyn

5 februari 2026

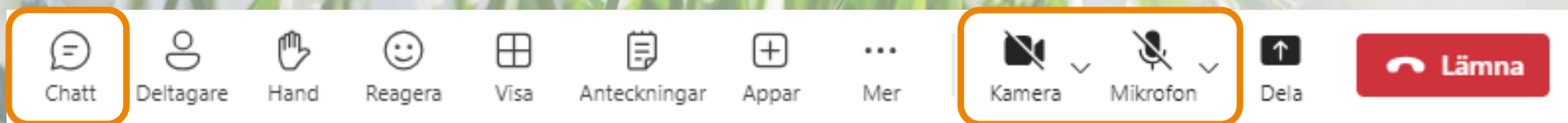
Varmt välkomna!

Har du problem med tekniken och inte kan använda chattfunktionen - maila dina reflektioner till kim.engwall@vgregion.se

Vi är många i mötet och därför använder vi chatten.

Chatten hittar ni längst upp i mötesskärmen under "Chatt". Använd den gärna för att ställa frågor under presentationen.

Se till att kamera och mikrofon är avstängda

Syfte

- Dela erfarenheter, tips och effekter från pilottestet av digital tillsyn
- Tillfälle för dialog med pilotkommuner
– **ställ era frågor i chatten**

Agenda

Introduktion till pilottest av digital tillsyn

Erfarenheter från Mellerud/Bengtsfors

Erfarenheter från Trollhättan

Erfarenheter från Lidköping

Summering

Digital tillsyn är beställningsbar från 1 oktober 2025

Digital tillsyn

System för övervakning och/eller positionering (ISO-kod 22 27 24)

Beviljad insats innan beställning är aktuell:

Det ska finnas en beviljad insats som tillgodoser behovet av trygghet (inkluderar även insats om tillsyn).

Ansvarig för behovsbedömning och beställning av hjälpmedel

Biståndshandläggare, handläggare, socialsekreterare, chef i verkställande verksamhet eller av denne utsedd funktion (ansvaret kan ligga på myndighet eller verkställighet enligt respektive kommuns styrande dokument).

Kriterier för beställning av hjälpmedel

Brukare där behovet av trygghet bedöms kunna tillgodoses med digital tillsyn. Brukaren ska ha gett sitt samtycke till användning. Samtycke från brukaren ska dokumenteras.

Målet med beställning av hjälpmedel

Ökad trygghet och/eller självständighet.

Specifika instruktioner

- För att beställa digital tillsyn ska det finnas en organisation som kan utföra tillsynen och en rutin för åtgärd vid larmhändelse.
- Enligt kameraövervaknings-lagen ska det finnas information i bostaden om att tillsyn via kamera/sensorsystem utförs.
- Observera att skyddsåtgärder är tillåtna efter utredning och samtycke från brukaren och då åtgärden syftar till att skydda, stödja, hjälpa eller aktivera brukaren.
- Särskild hänsyn krävs inför en första beställning för att bland annat säkerställa att det fungerar i kommunens IT-miljö samt att arbetssättet är förberett.

Kostnadsansvar

Kommun

Behovsbedömning och beställning regleras i Handbok för personliga hjälpmedel inom socialtjänsten. Se mer information [här](#).

För att komma igång att beställa nytt hjälpmedel

Uppdragsutbildning för socialtjänsten

Formuläret är första steget av en förfråga till Hjälpmedelscentralen. Det är inte en bindande beställning. När Hjälpmedelscentralens utbildningsprocess har fått in förfrågan kommer ansvariga att ta kontakt med frågeställaren för att komma överens om vad som är möjligt och få mer detaljer inför bokning.

Tänk på att förankra med chef/ansvarig att din förfrågan och uppdraget är relevant.

Insats görs enligt överenskommelser om debitering i avtalen. Utgångspunkt är ordinarie avtalstaxa per timma och per personal som medverkar och den tid som åtgår förberedelser, undervisningstid och efterarbete. Debitering och redovisning görs via Sesam2.

[Formulär utbildning digitala lås](#)

[Formulär utbildning digital tillsyn](#)

[Formulär utbildning mobila trygghetslarm](#)

[Uppdragsutbildning för socialtjänsten -
Leverantör av Hjälpmedel i Västra
Götalandsregionen](#)

Digitalt tillsyn

En leverantör upphandlad, där kan man välja mellan två olika produkter en enklare variant med enbart kamera och en mer avancerad med kamera och sensor

Administrationstjänst ingår.

Behörigheter administreras i respektive leverantörs IT-system men kan även integreras i kommunens redan befintliga system

Fyra kommuner har deltagit i piloten av digital tillsyn

Dovile Bartuseviciute

Duck Risberg Höglind

Ann-Charlotte Edvinsson

Pilottestet syftar till att lära och säkerställa att processer för införandet och hanteringen av nya produkter möter kommunernas behov samt ökad förståelse kring:

- Produkternas funktionalitet ute i verksamheten
  - Användarbehov och krav
- Arbetssätt för hantering av produkterna i verksamhet och kommun
- Teknisk infrastruktur, att produkten kan integreras mot befintliga system
- Hjälpmedelscentralens utbildning och support i samband med införandet av produkten

Agenda

Introduktion till pilottest av digital tillsyn

Erfarenheter från Mellerud/Bengtsfors

Erfarenheter från Trollhättan

Erfarenheter från Lidköping

Summering

Mellerud/Bengtsfors

Dovile Bartuseviciute

Avgränsning

Hur tog ni ut era testbrukare och område Ordinärt boende (Hemtjänst)

Urvalet gjordes genom en strukturerad process som fokuserade på två delar: brukarnas behov och områdets förutsättningar.

Brukarnas behov

- Vi valde personer som redan hade flera planerade nattliga tillsynsbesök, där digital tillsyn kunde ersätta utan att påverka tryggheten.
- Brukare där digital tillsyn kunde bidra till mindre störning på natten, t.ex. personer som lätt väcks av personal.
- Endast brukare utan avancerade medicinska behov nattetid togs med.

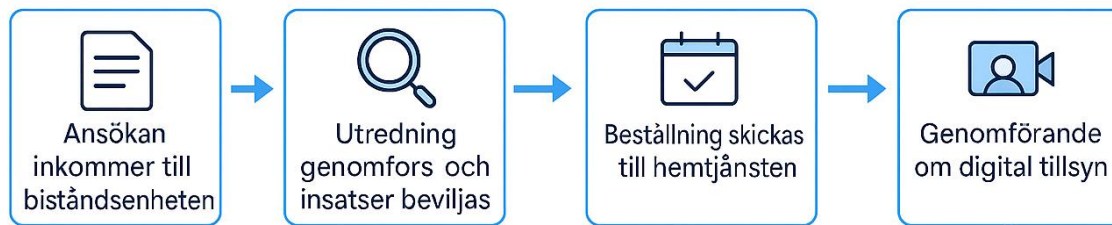
Områdets förutsättningar

- Områden med långa körvägar mellan brukare, där digital tillsyn kunde ge stor tidsbesparing.
- Tekniska förutsättningar som bra uppkoppling och trygg installation av kameran säkerställdes.

Vilken beslutsprocess använder ni

Process för beslut och verkställighet av tillsyn

Biståndsenheten

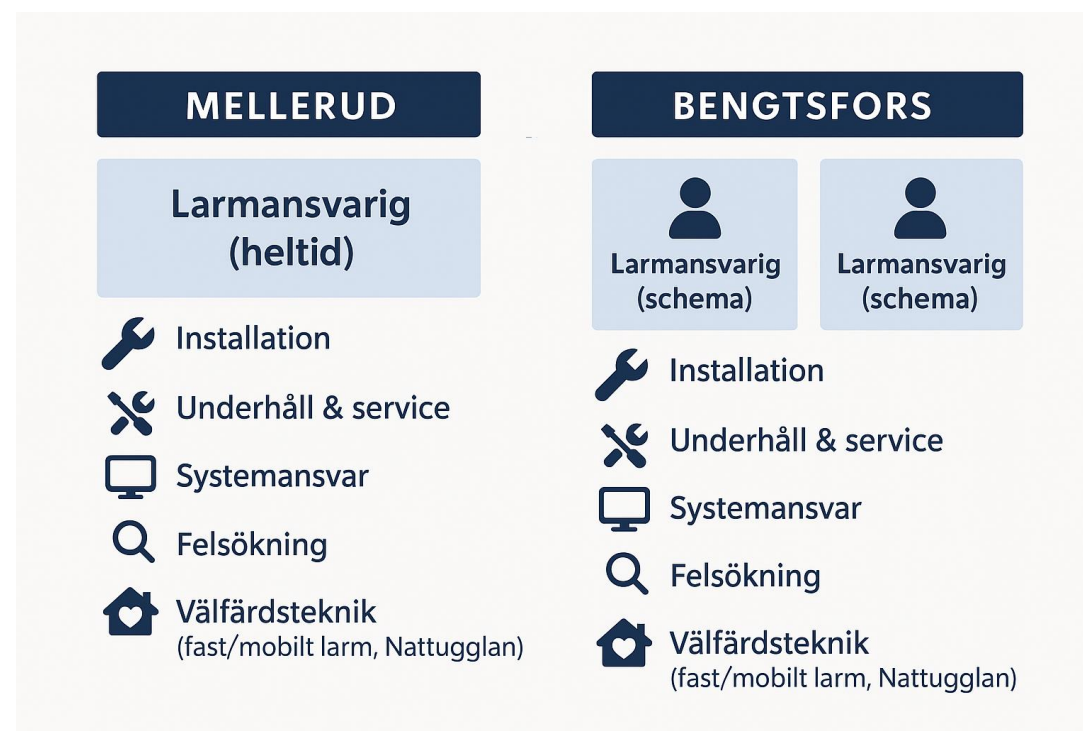
Hemtjänsten

Införande

- Buffertförråd på hemtjänst i båda kommuner.
- Larmombud har fått utbildning i WebSesam via HMC.

Larmorganisation

Utbildning med leverantören

Utbildningen i pilotprojektet för digital natt tillsyn planerades i två steg:

- Installation av kamera – praktisk utbildning på plats.
- Genomförande av digital tillsyn – utbildning i system och arbetssätt.

Den första utbildningen genomfördes som planerat och gav personalen god förståelse för hur kameran installeras och kommer igång.

Den andra utbildningen kunde däremot inte genomföras vid två tillfällen:

- Första tillfället: leverantören hade missat att boka tekniker, vilket gjorde att utbildningen fick ställas in på plats.
- Andra tillfället: leverantören informerade samma dag om ett kritiskt förkrav – att kameran måste vara inkopplad i 24 timmar innan utbildningen.

Eftersom detta inte var känt i förväg gick utbildningen inte att genomföra. Konsekvens: pilotens utbildningsdel försenades, och testfasen kunde inte starta enligt plan.

Utmaningar i införandet

Organisatoriskt:

- Bemanningen i larmorganisationen räckte inte till, vilket gjorde att ingen kunde felsöka när problem uppstod.
- Rutiner och arbetssätt tog tid att implementera i praktiken.

Tekniskt:

- Anonymisering gav dålig bild, och siluetten syntes knappt.
- Teknisk support var inte tillgänglig när vi behövde hjälp, t.ex. vid installation eller fel.

Utbildning:

- Utbildningen saknade viktiga moment, vilket gjorde att personalen missade centrala funktioner i systemet.
- Bristande information från leverantören ledde till inställda utbildningstillfällen.

Breddinförande

Hur planerar ni ett (eventuellt) breddinförande?

Ett breddinförande av digital nattillsyn i Bengtsfors och Melleruds kommun är politiskt beslutat. Beslutet framgår av Socialnämndens plan för digitalisering, där digital nattillsyn pekas ut som en prioriterad välfärdsteknisk insats som ska införas i hela verksamheten.

Avsluta

Sammanfattning/tips till andra kommuner:

- Säkerställ bemanning och avsätt tid för att hålla flödet – särskilt i början
- Välj rätt område för uppstart
- Välj testbrukare strategiskt
- Se till att projektgruppen har ett tydligt uppdrag, mandat och realistiska förutsättningar redan från start
- Kommunicera nyttorna
- Gör en checklista för personalen

Rutiner/dokument att dela med sig av:

”Rutin för digital tillsyn via kamera inom hemtjänsten” och Samtyckesblankett.

Agenda

Introduktion till pilottest av digital tillsyn

Erfarenheter från Mellerud/Bengtsfors

Erfarenheter från Trollhättan

Erfarenheter från Lidköping

Summering

A map of the Trollhättan region in Sweden, showing various municipalities and water bodies. The map is rendered in shades of blue and teal. A dark teal outline highlights the specific area of interest.

Trollhättan

Duck Risberg Höglind

Trollhättans
Stad

TROLLHÄTTAN

En stolt och innovativ stad med plats för framtiden

Fjärrtillsyn – bakgrund

- Fjärrtillsyn sedan 2014
- Myndighetsbeslut med insats ”Fjärrtillsyn”
- Tillsyn gjordes från början av nattpatrullen för att sedan göras externt.
- Enheten (Larmexpeditionen) hade ansvar för installation och dokumentation
- Behov av nytt avtal - VGR
- Arbetsgrupp
- Intressentanalys och kommunikationsplan
- Aktiviteter och tidsplan 2025 för utbyte

Avgränsning

- Nattpatrullen
- Ser över myndighetsbeslut och insats "Fjärrtillsyn"
Vi vill arbeta fullt ut med "Digitalt först" har dialog med myndighet kring detta.
- Önskar att beslutet om fysisk eller digital tillsyn ska ligga på verkställigheten - ger flexibilitet samt snabbare anpassning utifrån brukarens behov och samråd med nattpersonal

Införande

- Utbildning med Zafe
- Beställde 40 tal kamera för utbyte samt att vi senare tog in 6 i buffertförrådet
- Dialog med administratör för HSL delen gällande WEB sesam
- 3 personer från nattpatrull lärde sig installation – gjorde tidsschema för byten samt information. Larmsamordnare hade hand om administration. Samtliga stöttade övriga kollegor med APP dvs hur man använder enheten.

Införande forts.

- Rutiner fick uppdateras eftersom personalen själva skulle ha tillsynen. Lade in 2 tillsynsfönster (23:45 & 03:00 två tittar, 03:00 en titt)
- Alla med fjärrtillsyn fick nya enheter installerade under tiden den gamla enheten var igång. Successivt när personalen märkte att det fungerade släcktes de gamla ner och skickades tillbaka.
- Började med pixilering men det var ej optimalt – använder bild nu samt bilder att kamera används

Utmaningar i införandet

- Omställningsarbete med flera aktiviteter på gång i arbetsgruppen vid utbyte av kamera
- Ansvar och roller – vilka/team gör tillsyn med hänsyn till larm, singel och dubbelbilar. Idag på singelbilar
- Fortsätta att öka på med smarta larm

Breddinförande

- Har redan idag
- Fortsätta med att öka volymen samt använda smarta larm

Avsluta

- Tips vid införande:
  - kommunikationsplan i alla leder – att alla vet vad det är
  - Syfte och mål, personella resurser för att kunna planera och genomföra
- Rutiner/dokument att dela med sig av – pågår finslipningar
- De som har enheter redan idag och ska byta till VGR – se till att koppla varje brukare direkt i Websesam

Agenda

Introduktion till pilottest av digital tillsyn

Erfarenheter från Mellerud/Bengtsfors

Erfarenheter från Trollhättan

Erfarenheter från Lidköping

Summering

A light blue map of the Lidköping region in Sweden, showing various municipalities and water bodies. The map is centered on the city of Lidköping.

Lidköping

Ann-Charlotte Edvinsson

Digital tillsyn Införande pilottest

Nattuggla

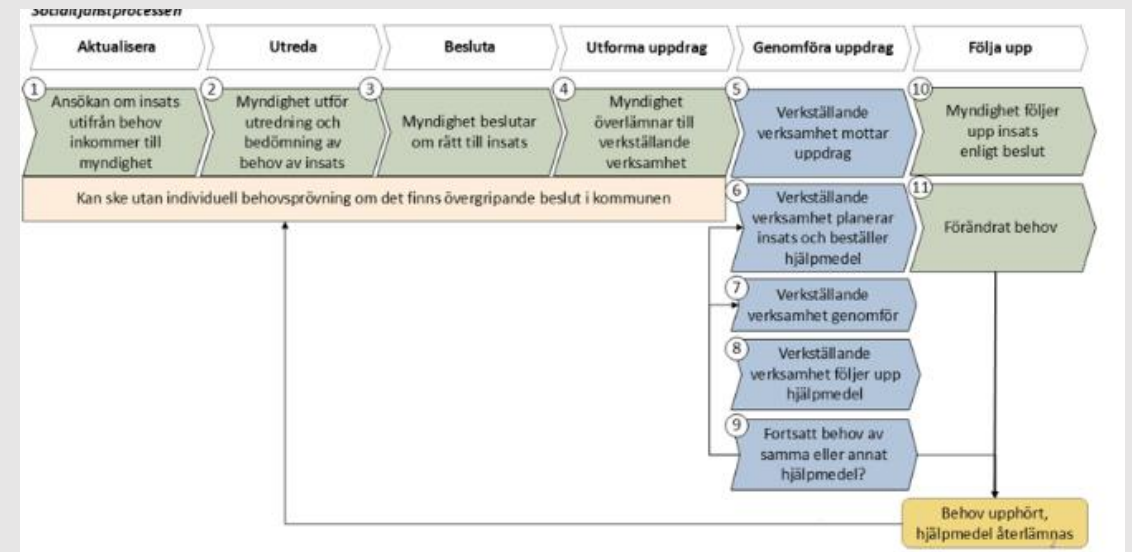

Digital tillsyn

*Ett modernt och säkert sätt att skapa
trygghet på natten*

Bakgrund

- Lidköping startade 2016 med digital tillsyn nattetid. Vid årsskiftet hade vi 65 kameror med 110 tillsyner
- ”Digitalt först”
- Beslutsprocess nr 2. Behovsbedömning av insats sker inom myndighet och beställning av hjälpmedel görs inom verkställigheten
- Vår egen Trygghetscentral i Lidköping är ”Verkställighet”
- Arbetsgrupp: representanter från berörda enheter

Införandet

- Buffertförråd , Lidköpings Socialtjänst. Finns lokaliserat på Trygghetscentralen
- 2 st samordnare har tillgång till Websesam för beställning, återlämning
- Larmorganisation: Alla tillsyner och larm hanteras av Trygghetscentralen som vid behov kontaktar Nattlaget eller hemvården
- Utbildning både digitalt och på plats av leverantören
- Visning av produkt inför förnyat arbetssätt- Händelsestyrt
- Haft en Nattuggla monterad i konferensrum för att lära sig system och möbelscanning

Breddinförandet – Ordinärt boende

- 1. Byta ut alla gamla kameror till Nattugglan
- 2. "Nya" brukare som Nattlaget identifierat för händelsestyrd tillsyn
- 3. Gå igenom alla "gamla kamera tillsyner" för att om möjligt ändra till händelsestyrt

- Fixarbrandis monterar
- Har en checklista och informationsfolder
- Skyltning att tillsyn bedrivs (speciell sorts klisterlapp som går att ta bort)

Reflektioner från Trygghetscentralen

- Bra och lätta system
- Ser tydligt i kameran
- Gjort egna lathundar hur det ska läggas in i systemen
- Bara provat händelsestyrda larm i konferenslokalen
- Nu är supporten bra.....
- Möbelscanning lära sig

Bedömning av Digital tillsyn

Namn	Personnummer
Adress	Telefon

Kriterier

Beviljad insats Tillsyn	☐
-------------------------	--------------------------

Händelsestyrd tillsyn

Fall	☐	
Lämnat rummet	☐	Antal minuter:
Inte lagt sig	☐	Klockslag:
Annat		

Visuell tillsyn

Antal gånger/dygn:
Tider:
Kommentar:

Samtycke

Har tagit del av informationsfoldern om hur den digitala tillsynen fungerar och samtycker till:

Att digital teknik används i hemmet	☐
Integritetshöjande samtycke för tillsyn och att sensorer används	☐
Samtycke från närstående som stadigvarande sammanbor med den enskilde	☐

Lidköpings
kommun

Agenda

Introduktion till pilottest av digital tillsyn

Erfarenheter från Mellerud/Bengtsfors

Erfarenheter från Trollhättan

Erfarenheter från Lidköping

Summering

Användbara länkar och material

Vårdsamverkan i
Västra Götaland

[Anvisning för digital tillsyn i Handbok för personliga hjälpmedel inom socialtjänst](#)

Vårdsamverkan i
Västra Götaland

[Hjälpmedelscentralens webbsida](#)

Vårdsamverkan i
Västra Götaland

[Hjälpmedel i Västra Götaland](#)

Vårdsamverkan i
Västra Götaland

[Checklistan vid införande av nya enheter inom hjälpmedelssamarbetet](#)

Vårdsamverkan i
Västra Götaland

[Sida för uppdragsutbildning socialtjänst](#)

Tack!

Kim Engwall
Samordnare digitala hjälpmedel
socialtjänsten
Kim.engwall@vgregion.se

Sofia Carlsson
Hjälpmiddelscentralen
sofia.carlsson@vgregion.se

Duck Risberg Höglind
Trollhättan kommun
duck.risberg.hoglind@trollhattan.se

Ann-Charlotte Edvinsson
Lidköping kommun
ann-charlotte.edvinsson@lidkoping.se

Dovile
Mellerud/Bengtsfors
dovile.bartuseviciute@mellerud.se